

<http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.1867>

Citation: Üstün, Ç. & Özçiftçi, S. (2020). Covid-19 pandemisi ve bireyin toplumdaki soyutlanması. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 7(53), 1129-1130.

Prof. Dr. Çağatay ÜSTÜN

Ege Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı, İzmir / TÜRKİYE, [ORCID](#) 0000-0001-7834-6616

Uzm. Hem. Seçil ÖZÇİFTÇİ (Yazışmacı Yazar)

Ege Üniversitesi, Tıp Fakültesi Hastanesi, İzmir / TÜRKİYE, ozciftciseccil@gmail.com [ORCID](#) 0000-0002-7320-961X

COVID-19 PANDEMİSİ VE BİREYİN TOPLUMDAN SOYUTLANMASI¹

COVID-19 PANDEMIC AND PERSON'S ISOLATION FROM SOCIETY

Sayın Editör;

COVID-19 salgınının Çin'in Wuhan kentinde başlamasının ardından, dünya geneline yayılarak büyük bir pandemiye sebep olması, ülkelerin sosyokültürel ve sosyoekonomik yaşamlarını altüst etmiştir. Hastalığın etkeni olan virüsün yayılım hızının ve bulaşıcılık özelliğinin yüksek olması, her yaş grubunun yanında özellikle 65 yaş ve üzeri, kronik rahatsızlığı olan kişilerde ölümcül seyretmesi, tıp otoritelerini ve ülke yönetimlerini daha dikkatli olmaya yöneltmiştir. Hastalığın bulaşmasını önlemek için alınan kararlar arasında yer alan karantina önlemleri, fiziksel ve sosyal mesafenin korunması önerisi, sokağa çıkmanın özellikle 65 yaş ve üstü ve 20 yaş altı gruplar için yasaklanması, "evde kal" çağrısının yinelenmesi bireylerin kendi iç dünyalarına dönüşünü hızlandırmıştır.

Bu süreçte yaşlıların tatile gidememesi, aile üyeleri ile yüz yüze iletişim kuramaması, fiziksel aktivitelerinin kısıtlanması ve ev ile sınırlı kalması, öznel bir duygu olan yalnızlığı daha da pekiştirerek mevcut yalnızlıklarını derinleştirmiştir (URL 1).

20 yaş altı ve aradaki yaş grupları ise virüsten korunmak veya taşıyıcı olmamak için "daha az sosyal ol" yaklaşımının gereği kendilerini izole ederken, internet üzerinden sosyal paylaşım ağlarını kullanarak, sanal bir yaşama ve suni bir sosyalleşmeye yönelmişlerdir.

Ülkelerin COVID-19 pandemisine yönelik aldığı karantina tedbirine yönelik sosyal izolasyon önlemleri özellikle yaşlı bireyleri etkilemektedir. Bu etkilenmenin fizyolojik, psikolojik ve sosyalleşme konularında yaşandığı görülmektedir. Bununla mücadele eden yaşlı bireylerin, ilerleyen zamanlarda farklı destek sistemlerine ihtiyaç duyma riski ile karşı karşıya olduğu belirtilmektedir. Bu konuda Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Direktörü Dr. Hans Henri P. Kluge tarafından yapılan açıklamada yaşlı bireylerin toplum tarafından desteklenerek korunması gerektiğini, ihtiyaçlarını karşılamak için devletlerin bir takım politikalar doğrultusunda hareket etmesini, yaşlı bireylerin bakımından sorumlu kişilerin, bu süreçte onların gündelik yaşam aktivitelerini gerçekleştirmesine yardımcı olmasını, bakım ve tedavi ihtiyacı olan bireylerin değerlere uygun olarak bakım verilmesi gerektiğini belirterek, pandemi döneminde yoğun dijitalleşme eğilimine yaşlı bireylerin kolay erişemeyeceğini dile getirmiş, sosyalleşmeleri için genç yaşta kalmanın sağlayacağı desteğin önemine değinmiştir (URL 2).

Artan nüfus, değişen yaşam koşulları ve gelişen teknoloji, beraberinde bazı sorunları getirmektedir. Bireyin yaşam döngüsü içinde kaybolması, güvenden yoksun ilişkilerin çoğalması, gün boyunca bilgisayar başında internet üzerinde gezinmesi ve saatlerce cep telefonu kullanması sebebiyle çevresiyle iletişimini koparan birey, "Biz" olmaktan "Ben" olmaya doğru giden bir yolu takip etmektedir (Karagülle ve Çaycı, 2014). Bu yalnızlaşım Samuel Beckett'in Godot'yu Beklerken (En attendant Godot-

¹ Bu yazı 11.05.2020 tarihinde güncellenmiştir.

1952) oyunundaki Vladimir ve Estragon isimli karakterlerin bağımsız, monolog tarzındaki konuşmalarına benzemektedir (Beckett, 2012).

Bazı paylaşımlarda, fiziksel mesafenin korunmasının getirdiği sıkıntı ve yalnızlıkla mücadelede teknolojinin, sosyal robotların, çevrimiçi sosyal araçların olumlu etkisi belirtilmesine karşın, bunun bireylerin yalnızlığı için yeterli bir korunma sağlayıp sağlamadığı zamanla anlaşılacaktır. Cross ve Henschel'in ifadesiyle sosyal uzaklaşma, sosyal bağlantı kurma yönelimimizle ve insan gelişiminin temel unsurlarıyla tamamen çelişmektedir (URL 3).

İnsanın sosyal bir varlık olduğundan hareketle, sosyal izolasyonun vücut ve beyin üzerinde olumsuz etkileri olabileceği yapılan çalışmalarda gösterilmiştir. Bunların bazıları, kişinin stresle başa çıkma gücünde azalma, kendisini depresyonda hissetme, karar vermede ve hatırlamada zorluk, bağışıklık sisteminin zayıflamasından ötürü hastalığa yatkın olma şeklinde verilebilir (URL 4). COVID-19 salgını sebebiyle uzun süreli karantina ve sosyal izolasyon kararı almış ülkelerde yaşayan kişilerin bu tür yan etkilerle karşılaşma olasılığının yüksek olduğunu anımsatmakta fayda vardır. Ancak bu pandemi atağının etkisini yitirmesini ardından, geçici olarak yaşanmış bu sosyal izolasyonun sona ermesi ve gelişen yan etkilerin kısa sürede normale dönüşle sonuçlanması beklenmektedir. Toplumdan soyutlanma elbette ki, bireylerin emosyonel davranışlarına ve tavırlarına yansiyacaktır. Normale dönüş diye ifade edilen, yeniden eski yaşam biçimlerine dönüşün nasıl bir etki oluşturacağı ise halen belirsizdir. Belki de bu yüzden bazı ülkelerin, alınan karantina önlemlerini esnekletmelerini ve böylece 65 yaş ve üstünün stres altında uzun süre kalmalarının önüne geçilmesini istemeleri söz konusudur. Kimi ülkelerde günlerce, kimi ülkelerde belli günlerde devam eden sokağa çıkma yasakları, bireyleri evde kalırken aslında ne kadar büyük bir yalnızlık yaşadıklarına ilişkin yüzleşmeye bizzat tanık olmalarını sağladı. Penceresinden baktığı gerçek dünya ile evindeki gerçek dünya arasında sıkışıp kalmış bir kişilik ikileminin özgürleşmeden uzak kalarak bireysel bir ev mahkûmiyetinin, ekran üzerindeki sanal görüntülerle, hiçbir zaman gerçeği gibi olmayan paylaşımlarla giderilemeyeceğini gösterdi.

COVID-19 salgınının ve karantina tedbirlerinin devam ettiği sırada yazdığımız bu satırlar, toplumun psikolojisinin olumsuz etkilendiği, belli sosyal değerlerden uzaklaşıldığı günlere denk gelmiştir. Pandeminin etkisini yitirmesinin veya aşısının bulunmasının ardından, bu dönemde deneyimlenen kendi içinde yabancılaşma duygusunun ve sosyal yaşam değişikliğinin oluşturduğu travmanın etkisi uzun süre hissedilecektir.

KAYNAKLAR

BECKETT, S. (2012). *Godot'yu Beklerken*. (Çev. Günersel, T. ve Ün, U.) 4. Baskı, İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

KARAGÜLLE, A.E. & ÇAYCI, B. (2014). Ağ toplumunda sosyalleşme ve yabancılaşma. *The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication- TOJDAC*, 4(1), 1-9.

URL 1 The unspoken COVID-19 toll on the elderly: Loneliness, <https://abcnews.go.com/Health/unspoken-covid-19-toll-elderly-loneliness/story?id=69958717> (Erişim tarihi: 04.05.2020)

URL 2 Supporting older people during the COVID-19 pandemic is everyone's business, <http://www.euro.who.int/en/health-topics/health-emergencies/coronavirus-covid-19/news/news/2020/4/supporting-older-people-during-the-covid-19-pandemic-is-everyones-business> (Erişim Tarihi: 04.05.2020)

URL 3 Here's the neuroscience of loneliness, and why technology can help, <https://www.weforum.org/agenda/2020/04/neuroscience-loneliness-technology-lockdown-coronavirus-covid-quarantine/> (Erişim tarihi: 04.05.2020)

URL 4 Isolation Has Profound Effects on The Human Body And Brain. Here's What Happens <https://www.sciencealert.com/isolation-has-profound-effects-on-the-human-body-and-brain-here-s-what-happens> (Erişim tarihi: 05.05.2020)